

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
Комітет з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово
окупованих територій України, національних меншин
і міжнаціональних відносин

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-49-02

Голові
Комітету Верховної Ради України
з питань правоохоронної діяльності
Сергію ІОНУШАСУ

*Щодо реєстр. № 9249
від 28.04.2023*

Шановний Сергію Костянтиновичу!

Комітет Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин (далі – Комітет) на своєму засіданні, проведеному 2 серпня 2022 року (протокол № 86), розглянув проект Закону про внесення змін до статті 203 Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо звільнення від адміністративної відповідальності за порушення правил перебування в Україні іноземців та осіб без громадянства, які залучені для провадження волонтерської та благодійної діяльності на території України, реєстр. № 9249 від 28.04.2023, поданий народним депутатом України Гончаренком О.О., (далі – законопроект).

Відповідно до пояснювальної записки метою законопроекту є звільнення від адміністративної відповідальності за порушення правил перебування в Україні іноземців та осіб без громадянства, які залучені для провадження волонтерської та благодійної діяльності на території України. Зазначене, на думку автора, усуне необхідність процедурних питань щодо продовження тимчасового перебування в Україні для здійснення волонтерської та благодійної діяльності.

Для досягнення зазначеної мети проектом Закону пропонується частину третю статті 203 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі - КУпАП) виключити, доповнивши одночасно статтю приміткою, у якій, серед іншого, передбачити, що під час дії воєнного стану в Україні дія цієї статті не буде поширюватись на іноземців та осіб без громадянства, які здійснюють волонтерську та благодійну діяльність на території України у відповідності до законів України «Про волонтерську діяльність» та «Про благодійну діяльність та благодійні організації».

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету у своєму рішенні зазначив, що законопроект матиме опосередкований вплив на показники державного бюджету (може призвести до зменшення їх доходів за умови виявлення відповідних правопорушень та незастосування санкцій). У разі прийняття відповідного закону він може набирати чинності згідно із законодавством.

Міністерство фінансів України в межах компетенції не заперечує щодо подальшого розгляду законопроекту.

Державна прикордонна служба України у своєму висновку, зокрема, зазначає, що в Україні вже спрощено формальності щодо переоформлення вказаній у законопроекті категорії осіб документів для тимчасового перебування в Україні, але скасування для них відповідальності за порушення правил перебування в Україні створить передумови для виникнення законного каналу потрапляння і легалізації нелегальних мігрантів з країн міграційного ризику під виглядом волонтерів і благодійників. В умовах активної фази воєнних дій та значного попиту на участь і членство у волонтерських та благодійних рухах виникають стійкі умови для росту корупціогенної складової в частині отримання фіктивних документів, які забезпечують безперешкодне перетинання державного кордону, а також тривале перебування в Україні.

Окрім цього, у висновку Державної прикордонної служби України зауважується, що запропонована редакція законопроекту не корелюється із загально виробленою концепцією вдосконалення правових засад боротьби з нелегальною міграцією, поліпшення управління міграційними процесами, посилення юридичної відповідальності за правопорушення в цій сфері.

Державна міграційна служба України (далі – ДМС) не підтримує законопроект. У висновку ДМС зокрема зазначається, що запропонована проектом Закону норма щодо непоширення під час воєнного стану в Україні дії статті 203 КУпАП на іноземців та осіб без громадянства, які здійснюють волонтерську та благодійну діяльність, не містить критеріїв, за якими можна було б виокремити іноземців та осіб без громадянства, які здійснюють благодійну діяльність, від усіх інших іноземців та осіб без громадянства. Вказане, на практиці, може призвести до того, що усі іноземці – порушники міграційного законодавства, з метою ухилення від адміністративної відповідальності будуть намагатися довести, що вони здійснюють благодійну чи волонтерську діяльність.

Під час обговорення законопроекту народні депутати України – члени Комітету зауважили, що 29 червня 2023 року Верховною Радою України було прийнято Закон України про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо вдосконалення законодавства у сфері міграції (Закон України від 29.06.2023 № 3196-IX), відповідно до якого, зокрема, стаття 203 КУпАП викладається у новій редакції, тому пропозиції автора законопроекту до зазначеної статті, у тому числі щодо вилучення частини третьої цієї статті та доповнення її приміткою, є недоцільними.

Враховуючи зазначене, Комітет ухвалив рішення: звернутися до Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності з пропозицією рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про внесення змін до статті 203 Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо звільнення від адміністративної відповідальності за порушення правил перебування в Україні іноземців та осіб без громадянства, які залучені для провадження волонтерської та благодійної діяльності на території України, реєстр. № 9249 від 28.04.2023, поданий народним депутатом України Гончаренком О.О., за наслідками розгляду у першому читанні відхилити.

З повагою

Голова Комітету

А. ЗАДОРЖНИЙ

